

w Pilskim OSi.

3. Prognoza dochodów budżetu miasta.

Dokonując prognozy wielkości dochodów do roku 2029 oparto się na założeniach dla roku 2018, które przygotowano bardzo ostrożnie, biorąc pod uwagę ewentualne zagrożenia w możliwościach ich pozyskania, eliminując płatności jednorazowe, m.in.: przekazane darowizny, zwrot podatku VAT związanego z realizowanymi przedsięwzięciami czy refundacje ze środków unijnych oraz krajowych w ramach realizowanych programów.

1) Dochody bieżące.

Szacowane wielkości dochodów oparto o przygotowywane od kilku lat zestawienia pomocnicze, które są aktualizowane w miarę potrzeb w kolejnych latach. Analizy te wyodrębniają poszczególne tytuły dochodów w podziałkach klasyfikacji budżetowej w szczególności do paragrafu, rzetelnie ustalając dla każdego działu odpowiedni wzrost. Planując wielkości dla roku 2018 odniesiono się do przewidywanego wykonania roku 2017, uwzględniając również jednorazowe dochody, np. z realizowanych programów czy odzyskiwanego podatku VAT od prowadzonych inwestycji. Jednocześnie w latach następnych (tj. od roku 2019) zaplanowano niewielkie wzrosty – średnio 1,67%.

Grupy, w ramach których miasto uzyskuje największe dochody, są identyczne, jak w roku ubiegłym. Łącznie stanowią one ponad 85% dochodów bieżących i dotyczą czterech grup dochodów: udziałów w podatkach budżetu państwa, dotacji i środków na cele bieżące (znaczący wzrost od 2016 roku, tj. od momentu wprowadzenia programu Rodzina 500 Plus, w ramach którego wypłacane jest świadczenie wychowawcze ze środków dotacji celowej na zadania zlecone), wpływów z podatków oraz subwencji ogólnych z budżetu państwa.

- a) Udziały w podatkach budżetu państwa stanowią średnio ponad 26% dochodów bieżących, a ich prawidłowe wykonanie wpływa w znacznym stopniu na realizację

budżetu, dlatego prognoza wpływów z tego tytułu musi być realna.

Plan w zakresie udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych dla roku 2018, stanowiący bazę dla lat następnych, został ustalony w wysokości wskazanej w piśmie Ministra Finansów, tj. 73 556 306 zł. W latach kolejnych zaproponowany coroczny wzrost o 2% jest bardzo ostrożny w relacji do analizy przewidywanego wykonania roku 2017 oraz do wykonania z ostatnich lat.

Plan ustalony dla roku 2018 w zakresie udziału w podatku dochodowym od osób prawnych oszacowano na poziomie 5 000 000 zł (tj. o 2 000 000 zł mniej niż zakładano w poprzednim dokumencie WPF) biorąc pod uwagę wykonanie z kilku ostatnich lat. Kalkulacja zakłada stabilizację wpływów z tego tytułu na poziomie 7 000 000 zł od roku 2019, bez wzrostu w kolejnych latach.

- b) Wpływy z dotacji i środków na cele bieżące – ze względu na wprowadzenie od roku 2016 programu Rodzina 500 Plus udział tej grupy dochodów wynosi obecnie ponad 23% dochodów bieżących. Plan dotacji na zadania bieżące na rok 2018 ustalony został w oparciu o zawiadomienia Wojewody Wielkopolskiego oraz Krajowego Biura Wyborczego. Jedyne dotacja na przedszkola została ustalona w oparciu o liczbę dzieci zapisanych do przedszkola oraz kwotę dotacji celowej z budżetu państwa na każde dziecko korzystające z wychowania przedszkolnego w 2018 roku w wysokości 1 370 zł.

W latach kolejnych zaplanowany został wzrost w wysokości 2% rocznie.

- c) Wpływy z podatków stanowią istotną pozycję w budżecie gminy – średnio to ok. 17-18% dochodów bieżących, dlatego ustalenie prawidłowej wielkości planu dla tej grupy jest kluczowe. Przewidywane wykonanie roku 2017, zarówno w zakresie podatku od nieruchomości, podatku od środków transportowych, jak i podatku od czynności cywilnoprawnych jest nieco wyższe do planu, jaki pierwotnie założono. W zakresie wpływów z podatku od nieruchomości przewiduje się niewielki wzrost stawek; w pozostałym zakresie wzrost kwot wynika przede wszystkim z oddanych nowych powierzchni bądź kończących się ulg i zwolnień przyznanych na podstawie obowiązujących uchwał pomocowych.

d) Ostatnią ważną grupą dochodów są subwencje ogólne z budżetu państwa – stanowią one również ok. 17-18% dochodów bieżących. Kwoty na rok 2018 zapisano na podstawie pisma Ministra Finansów, natomiast od roku 2019 w przypadku części oświatowej zaplanowany został wzrost w wysokości 2% rocznie, a w przypadku części równoważącej przyjęto stabilizację wpływów z tego tytułu na poziomie roku 2018. Wielkości te zostały ustalone w sposób ostrożny i są realne do osiągnięcia.

2) **Dochody majątkowe.**

Poziom przyjętych do realizacji dochodów majątkowych w 2018 r. jest bardzo wysoki, ale realny i wynika z podpisanych już umów na wsparcie dużych inwestycji w ramach projektów dofinansowanych z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, co powoduje możliwość otrzymania refundacji wydatków poniesionych w 2017 r. i 2018 r. w wysokości prawie 45 000 000 zł. Ponadto miasto przewiduje kwotę blisko 4 500 000 zł ze środków krajowych, tj. z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej oraz Banku Gospodarstwa Krajowego również na podstawie już podpisanych umów. Dodatkowo dochody te będą jeszcze wyższe, gdyż miasto oczekuje na wyniki konkursu obejmującego działanie 3.1. Wytwarzanie i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych (zadanie Wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii dla domów jednorodzinnych miasta Piły), do którego przystąpiło w sierpniu 2017 roku, wyniki naboru w ramach Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016 – 2019 w zakresie ul. Przemysłowej oraz złoży stosowne wnioski na dofinansowanie budowy hali sportowej wraz z zagospodarowaniem terenu przy Szkole Podstawowej nr 6 im. Lotników Polskich w Pile.

W prognozie ujęto również dochody z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa wieczystego użytkowania. Wartość tego dochodu oszacowano na poziomie zbliżonym do roku 2017, tj. 12 036 000 zł biorąc pod uwagę podjęte uchwały Rady Miasta Piły w sprawie sprzedaży nieruchomości oraz informacje dotyczące terenów przewidzianych do sprzedaży. Na 2018 rok i lata następne Gmina

przygotowała szereg nieruchomości przeznaczonych do zbycia, których łączna wartość jest znacznie wyższa niż zaplanowana do realizacji. Tereny te obejmują zarówno działki o charakterze użytkowym, jak i przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe.

W 2018 roku oraz w latach następnych Gmina będzie oferować szereg nowych nieruchomości, a także takie, które we wcześniejszych przetargach nie znalazły nabywców. Łączna oferta obejmie m.in. następujące nieruchomości użytkowe:

- przy ul. Miłej,
- przy ul. Promiennej i Szkolnej,
- przy ul. Giełdowej,
- przy ul. Głuchowskiej,
- przy ul. Długosza, Krzywej i Zachodniej,
- przy ul. Polnej,
- przy ul. Młodych,
- w rejonie ul. Naftowej,
- przy ul. Kossaka,
- przy al. Wojska Polskiego,
- na terenie Podstrefy Piła Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Oferta nieruchomości mieszkaniowych obejmuje m.in. działki:

- przy ul. Kazimierza Wielkiego,
- przy ul. Poprzecznej,
- przy ul. Królewskiej,
- przy ul. Żeleńskiego i Niepodległości,
- przy ul. Cichej.

Planowana jest również dalsza sprzedaż lokali mieszkalnych oraz garaży na rzecz ich dotychczasowych najemców.

Łączny dochód z tego tytułu w roku 2018 planuje się w wysokości 12 036 000 zł, a od roku 2019 na poziomie 10 000 000 zł. Szacowana wartość wynika z analizy zasobów nieruchomości będących w posiadaniu Gminy, możliwych

do zaproponowania do sprzedaży w drodze przetargu oraz zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Tak ustalona wielkość daje realną podstawę do wykonania tego dochodu.

4. Planowane wydatki budżetu miasta.

Przy kalkulowaniu wartości wydatków w całym okresie objętym WPF brano pod uwagę dane źródłowe z lat poprzednich, tj. wykonanie roku 2016, przewidywane wykonanie roku 2017 oraz plan wydatków na rok 2017 i 2018. W ramach planowanych wartości realizowanych wydatków wzięto pod uwagę przede wszystkim wartości wynikające z programów, projektów oraz umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostek, a także kontynuację realizowanych inwestycji wykazanych w załączniku nr 2 do WPF jako przedsięwzięcia.

1) Wydatki bieżące.

Oszacowanie prognozowanych kwot wartości wydatków bieżących przeprowadzono w oparciu o grupy wydatków biorąc pod uwagę, że największą z nich stanowią wynagrodzenia i pochodne (z uwzględnieniem wzrostu minimalnego wynagrodzenia) oraz wydatki związane z realizacją zadań statutowych. Kalkulacja możliwa była dzięki porównaniu pierwotnie zapisanych pozycji planu ustalonego na 2017 r. z jego przewidywanym wykonaniem i planem określonym na 2018 rok. Kwota bazowa ustalona dla wydatków bieżących na rok 2018 zaplanowana została w oparciu o przewidywane wykonanie roku 2017 z uwzględnieniem nowych obiektów oddanych do użytkowania, generujących dodatkowe koszty utrzymania, podwyżek wynagrodzeń, odpraw emerytalno-rentowych (w tym dla nauczycieli) i nagród jubileuszowych przypadających do wypłaty właśnie w tym roku. Kwota wydatków bieżących w roku 2019 jest nieco niższa niż w 2018 m.in. z uwagi na: dużą liczbę odpraw emerytalno-rentowych i jubileuszy planowanych do wypłaty w 2018 r. oraz mniejsze wydatki statutowe ze względu na prowadzone prace termomodernizacyjne w 7 obiektach gminnych, wymianę oświetlenia na energooszczędne, co odbije się

na kosztach eksploatacji ponoszonych przez Gminę. Natomiast od roku 2020 kalkulację wydatków bieżących przeprowadzono w oparciu o niewielkie wzrosty na średnim poziomie ok. 1%.

2) **Wydatki związane z obsługą długu gminy.**

Z uwagi na utrzymujące się na stałym, niskim poziomie stawki WIBOR, w oparciu o które ustalane jest oprocentowanie kredytów i obligacji gminy, kwoty wydatków na obsługę długu w całym okresie objętym prognozą nie uległy zmianie w porównaniu z wartościami zapisanymi w WPF na lata 2017 – 2029. Niewielkie zmiany nastąpiły jedynie pomiędzy wydatkami przeznaczonymi na odsetki i dyskonto oraz wydatkami obejmującymi inne opłaty i prowizje związane z emisją samorządowych papierów wartościowych, które wynikają z wprowadzenia opłaty rocznej za utrzymanie kodu LEI dla emitenta, wnoszonej na rzecz Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych.

3) **Wydatki majątkowe.**

Łączna kwota zaplanowanych do realizacji (na etapie projektu budżetu i WPF) przedsięwzięć inwestycyjnych stanowi dużą wartość, tj. 52 550 448 zł. Kluczowe do realizacji zadania dotyczą inwestycji kontynuowanych o wartości ponad 43 000 000 zł. Z tej kwoty 2 zadania stanowią wartość prawie 27 000 000 zł, tj.:

- Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez poprawę mobilności miejskiej w Pile,
- Rewitalizacja obszarów przemysłowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia.

Na pozostałą kwotę składają się również zadania z zakresu oświaty i sportu, tj.:

- Budowa hal sportowych przy Szkole Podstawowej Nr 7 i Szkole Podstawowej nr 6,
- Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej nr 6,
- Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 5 – budynek przy ul. Kujawskiej,
- Rozbudowa Centrum Sportowo – Rekreacyjnego Aquapark w Pile,

- Termomodernizacja budynku wieży dowodzenia, budynku pomiaru czasu oraz modernizacja zadaszona trybuny głównej - ZOS Górne.

Wartość środków zabezpieczonych w roku 2018 daje również możliwość realizacji po raz kolejny wielu zadań wyłonionych przez mieszkańców miasta podczas głosowania w ramach budżetu obywatelskiego. Dzięki temu na pilskich osiedlach zrealizowanych zostanie łącznie 12 inwestycji tzw. „osiedlowych” oraz 10 inwestycji tzw. „małych” najbardziej oczekiwanych przez mieszkańców. Łączna wartość tych zadań opiewa na kwotę 2 957 000 zł.

Do projektu budżetu w zakresie zadań inwestycyjnych zapisano też:

- rewitalizację przestrzeni publicznej w Pile - tereny nadrzeczne rzeki Gwdy i północna część wyspy miejskiej,
- wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii dla domów jednorodzinnych miasta Piły.

Wieloletnie zadania inwestycyjne zostały zapisane w wykazie przedsięwzięć na lata 2018 – 2021, stanowiącym załącznik nr 2 do uchwały.

Na najbliższej sesji Rady Miasta Piły, jeszcze w roku 2017 dokonane zostaną odpowiednie zmiany w obowiązującej uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej doprowadzające do jej zgodności z projektem uchwały w sprawie WPF na lata 2018 – 2029.

5. Wynik budżetu

Proponowany wynik budżetu w roku 2018 stanowi nadwyżkę wynoszącą 11 000 000 zł i jest zgodny z zapisami założonymi w poprzedniej WPF, co wskazuje na prowadzenie stabilnej polityki budżetowej. Nadwyżka zostanie przeznaczona na spłatę zobowiązań zwrotnych zaciągniętych przez Gminę w latach ubiegłych na realizację przedsięwzięć, w tym współfinansowanych ze środków unijnych. W roku 2018, na podstawie już podpisanych umów, planuje się pozyskanie znacznych kwot dotacji na zadania inwestycyjne w ramach

refundacji poniesionych wydatków, co w konsekwencji przekłada się na planowany wynik budżetu.

Prognozowane w przedłożonym dokumencie dochody i wydatki na lata 2018 – 2029 spełniają wymogi art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077), tj. wydatki bieżące nie przewyższają wartością planowanych dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6. Nadwyżka operacyjna planowana do wykonania w 2018 r. kształtuje się na poziomie ponad 1 500 000 zł, natomiast wolne środki nierozdysponowane w 2017 roku stanowią wartość 6 738 013,26 zł.

We wszystkich latach objętych prognozą planuje się wypracowywanie nadwyżki budżetowej, która przeznaczona będzie na pokrycie spłat rat kapitałowych zaciągniętych kredytów oraz wykup wyemitowanych obligacji, które pozwoliły miastu na pozyskanie ogromnego dofinansowania dla wielu projektów miejskich.

6. Przychody i rozchody budżetu miasta

Przychody i rozchody budżetu mają na celu zapewnienie równowagi finansowej w przypadku braku zbilansowania dochodów i wydatków. Przygotowując zapisy i strategię planowanych inwestycji wieloletnich od roku 2016 (dostosowując się do nowej perspektywy unijnej) Gmina zapisała nadwyżki budżetowe od roku 2018 równe wartościom rozchodów. Zgodnie z tymi założeniami nie planuje się od tego roku przychodów zwrotnych, a kwota rozchodów zgodna jest z zawartymi umowami. Jednocześnie okres spłaty jest krótki, a łączna kwota spłaty znaczna, oscylująca na poziomie 10 000 000 – 11 000 000 zł, co przenosi się na stosunkowo niskie koszty obsługi zadłużenia.

We wszystkich latach objętych prognozą finansową dopuszczalny poziom wskaźnika spłat zadłużenia wraz z odsetkami wyznacza relacja, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077). Wskaźniki Gminy

Piła we wszystkich latach mieszczą się w ustawowych limitach. Wprowadzenie w trakcie roku zmian w budżecie w związku z pozyskaniem ponadplanowych dochodów dodatkowo wpłynie na podwyższenie dopuszczalnego wskaźnika spłat zadłużenia, co pozwoli w przyszłości na realizację kolejnych zadań.

Jednocześnie objęcie części spłat (dotyczących obligacji wyemitowanych w roku 2017 w kwocie 20 000 000 zł, przeznaczonych na realizację zadań majątkowych dofinansowanych środkami europejskimi) ustawowymi wyłączeniami powoduje jeszcze większą nadwyżkę pomiędzy wskaźnikiem rzeczywistym a maksymalnym wskaźnikiem dopuszczalnym.

7. Dług budżetu miasta.

Planowany wskaźnik zadłużenia do dochodów Gminy na koniec 2018 r. nie jest wysoki i wynosi 30,98%, a w trakcie roku będzie jeszcze ulegał obniżeniu. Według wyliczeń dochodów i wydatków na lata 2019-2029 poziom zadłużenia ustalono od 32,03% z corocznym spadkiem o ok. 3,5%. Również i w tym przypadku wskaźnik będzie ulegał obniżeniu w momencie podpisywania kolejnych umów na dofinansowanie.

Przygotowane symulacje dochodów i wydatków oparto na obowiązujących przepisach, danych historycznych, ustalonej tendencji, a także w oparciu o uchwały i zarządzenia ustalające wielkość wpływów do budżetu (m.in. uchwały o podatkach i opłatach lokalnych). Jednak zmieniające się przepisy oraz sytuacja na rynku lokalnym mogą w znaczący sposób odbić się na sytuacji finansowej miasta, dlatego zapisy WPF będą na bieżąco weryfikowane i poddawane aktualizacjom tak, aby możliwie szybko reagować na zmiany i przedstawiać na bieżąco aktualną sytuację.